

Fővárosi Bíróság

11. K. 34. 93412007/7.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A bíróság a SÁRGAOLDALAK Cégnévsorskiadó Kft (Budapest) GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL (Budapest) közigazgatási felülvizsgálata iránt indított perében meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A bíróság felperes keresetét elutasítja.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, amelyet a Fővárosi Ítéltáblához címzetten 3 példányban jelen bírósághoz kell benyújtani.

INDOKOLÁS:

Az alperes a Vj-61/2005/29. számú határozatában megállapította, hogy felperes a fogyasztók választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszert alkalmaz, amikor szerződési ajánlatát annak látszatát keltve juttatta el a fogyasztóknak, hogy az egy már korábban megkötött szerződés alapján kibocsátott számla. Az alperes a jogsértő magatartás további folytatását a határozat kézhezvételétől megtiltotta, valamint 10.000.000.-Ft bírság megfizetésére is kötelezte felperest a Tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) III. fejezetének megsértése folytán. Az eljárás folyamán megállapította, hogy felperes ügyfélköre bővítése céljából postai úton szerződéses ajánlatokat küld a potenciális fogyasztói részére 31.125.-Ft feltüntetésével kizárólag vállalkozásoknak. A nyomtatvány első oldalának bal oldalán szerepelnek az ügyfélszolgálatra vonatkozó adatok, a szolgáltató kibocsátó neve, címe; egyéb adatai jobb oldalon található az ügyfél neve, címe, az ügyfélszám alatt pedig apró betűvel olvasható az,

hogy "2004/2005. évi szakmai telefonkönyve való felvételt. A szolgáltatással és felhasználással kapcsolatos információkat a www.sargaoldalak.com alatt találja" Az első oldal közepén látható a kiadás kelte, valamint a befizetési határidő, alatta pedig a befizetendő összeg szerepel, és apró betűvel szerepel a jobb oldalon az, hogy a szerződési feltételek a hátoldalon láthatók, valamint ez ajánlat és nem számla. Rögzítette még határozatában az alperes, hogy direkt marketing részeként megküldött az első részletfizetést lehetővé tevő potenciális ügyfél nevére, és címére kitöltött fizetési utalvány egy nehezen felismerhető ajánlathoz van csatolva a fogyasztók egy olyan csoportjának címe, ahol a számlák fizetésére bizonyos automatizmus jellemző. A megcélzott fogyasztóknál, a vállalkozásoknál külön rész foglalkozik ezen ajánlatokról való döntésről és a számlák kifizetéséről. Az előbbi kétségkívül megfontolást igénylő döntést igényel, míg az utóbbi kifejezetten technikai szinten zajlik. Kiemelt szerepelt kap tehát, hogy egy társasághoz beérkezett irat mely részekhez, milyen szintre kerül.

A felperes a versenyfelügyeleti eljárás folyamán azzal védekezett, hogy az általa alkalmazott nyomtatvány tipikus példája a távollévőknek tett ajánlat, mivel a nyomtatvány közepén kiemelt fekete keretben szerepel a figyelmeztetés, ez ajánlat és nem számla. A nyomtatvány hátoldalán pedig szerepelnek az általános szerződéses feltételek, amelyek ismeretében az ajánlat címzettje dönt az ajánlat elfogadásáról és így a szerződés létrejöttéről is. Az alperes nem fogadta el alperes védekezését, hivatkozva a Tpvt. 9, 10, 77 § (1) bekezdésének g) és f) pontjára, a határozatának rendelkező rész szerinti szankciót alkalmazta felperessel szemben, megállapítva, hogy a Tpvt. III. fejezetének célja a fogyasztók döntési szabadságának mint védett jogi tárgynak az áruk, illetve szolgáltatások közötti választással összefüggésben történő védelmezése, tilalmazva, hogy a fogyasztói döntés tisztességtelen befolyásolása révén a gazdasági verseny sérelmet szenvedjen. Ezt úgy óvja, hogy nem engedi tisztességtelenül befolyásolni a fogyasztói döntés mechanizmusát. Követelményként fogalmazódik meg, hogy a nyereség és a vagyonszerzés céljából gazdasági tevékenységet folytató vállalkozás által alkalmazott üzleti módszer ne korlátozza indokolatlanul a fogyasztók választási szabadságát. Így különösen ne teremtsen olyan körülményeket, amelyek jelentősen megnehezítik az ajánlat valós megítélését. Ennek következtében pedig az alperes megállapította, hogy felperes által alkalmazott szerződési ajánlat a figyelemfelhívásra nem alkalmas módon csak a fogyasztók által nem szükségszerűen észlelhetően kisméretű betűkkel tartalmazza azt a tájékoztatást, hogy "ez ajánlat és nem számla", és az ajánlat formai kivitelezésének egésze nem az ajánlat jellegét tükrözi, hanem azt a látszatot kelti, hogy az számla.

A fogyasztók figyelmét az általános szerződési feltételek hátoldalán való szerepeltetése sem hívja fel az ajánlat jellegre, mivel már létrejött jogviszonyok alapján teljesítendő számlák esetén általános valamilyen tájékoztató információ elhelyezése a hátoldalon és ezen információk körébe az általános szerződési feltételek is besorolhatóak. A felperes által alkalmazott üzleti módszer azt eredményezi az alperes szerint, hogy a postai küldemény ajánlott jellege alatt csak a fogyasztók előtt azt a látszatot kelti, hogy az egy előzőleg már létrejött polgári jogi jogviszony keretében került megküldésre.

A megállapított magatartás értékelésének jogszerűségét igazolja a fogyasztók részéről az alpereshez és az eljárás alá vonthoz benyújtott panaszok is.

Felperes a határozat ellen keresettel élt, amelyben kérte, hogy a bíróság a határozatot változtassa meg, és az abban kiszabott bírságot korlátlanul enyhítse, hivatkozva a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp) rendelkezéseire. A keretében ismertette a tényállást, majd előadta, hogy felperes versenyfelügyeleti eljárás során előadott álláspontjára, mely szerint a szóban forgó ajánlat nem minősülhet számlának, mivel annak hátoldalán szerepelnek az általános szerződési feltételek, ezt az alperes azon indokkal nem fogadta el, hogy már a létrejött jogviszonyok alapján teljesítendő számlák esetében általános valamilyen tájékoztató információ elhelyezése a hátoldalon, és ezen információk körében a szerződési feltételek is besorolhatók. Ezzel összefüggésben kifejtette, hogy felperesnek nincs tudomása olyan általános gyakorlatról, amelynek alapján a számlákon "tájékoztató információk" szerepelnének. A számla egy, már korábban létrejött jogviszonyból fakadó követelés teljesítését készíti elő, a jogviszonyra vonatkozó tájékoztató információk elhelyezése a számlán teljesen felesleges, hiszen azok általában a jogviszonyt létrehozó szerződéses dokumentumon szerepelnek, ez által szerződéses rendelkezéseknek, illetve általános szerződési feltételeknek minősülnek. Amennyiben mégis feltüntet a számlán bizonyos további információkat, azok általában a számla teljesítésének realizálását segítik elő, és nem sorolhatók az általános szerződési feltételek közé.

Felperes álláspontja az, hogy a nyomtatvány külalakja ellenére nem tekinthető számlának, mivel a hátoldalon fel van tüntetve az általános szerződési feltétele. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk) 205 § (3) bekezdése szerint az általános szerződési feltétel az (1) és (2) bekezdésben foglaltak teljesülése esetén is csak akkor válik szerződés részévé, ha alkalmazói lehetővé tette, hogy a másik fél annak

tartalmát megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta. A felperes a nyomtatvány megküldésével lehetőséget teremt arra, hogy a fél az általános szerződéses feltételek tartalmát megismerje.

Felperesi álláspont szerint a fogyasztóvédelem eszközszerkezete nem terjedhet addig, hogy egy szerződés megkötésekor a fogyasztó felelősségét teljes mértékben kizárja. Alperes azon álláspontja, mely szerint felperes által megküldött nyomtatványok címzettjeinél a számlák kezelése közben "bizonyos automatizmusok" indulnak be, nem zárja ki a fogyasztónak azon kötelezettségét, hogy a hozzá beérkezett nyomtatványokat tartalmuk szempontjából vizsgálja meg. A nyomtatvány csupán egyszerű elolvasása esetén nyilvánvalóvá válik, hogy a hátoldalán általános szerződési feltételek szerepelnek.

Felperes a szóban forgó ajánlatokat kizárólag üzleti tevékenységgel hivatásszerűen foglalkozó gazdasági társaságok részére küldte meg, tehát nem általános magánszemély, fogyasztónak, egy ésszerűen eljáró általános fogyasztóra sem jellemző az, hogy valamely, számára megküldött átutalási megbízáson megjelent összeget úgy fizetné be, hogy nem győződne meg annak megalapozottságáról, valamint arról, hogy az ellenszolgáltatásként megjelölt- szolgáltatást megrendelte-e és milyen feltételek között rendelte meg.

Kifogásolta még, hogy az alperes határozatának 30. pontjában azt rögzítette, hogy felperes által becsatolt külföldi ítéletek az adott esetben nem relevánsak, hogy azok más ténybeli és jogi környezetben születtek. Felperes részéről ezt nem vitatja, de megjegyzezi, hogy a három belgiumi ítéletet és az azok tartalmáról szóló kivonatos fordítást azzal a céllal csatolta, hogy bemutassa az Európai Unió a hatékony fogyasztóvédelmi rendszer kiépítése mellett nagyobb felelősséget vár el a fogyasztótól. Ugyanis a három ítélet lényege azonos, az élethivatásszerűen üzleti tevékenységet folytató fogyasztóktól elvárható a hozzájuk beérkezett dokumentumok figyelmes elolvasása. Felperes az ítéleteket a versenyfelügyeleti eljárás során tartott tárgyaláson becsatolta, azonban ezt az alperes érdemben nem vizsgálta.

Fizetési utalvány mellékelt küldése része a Direkt Marketing, azon belül az "direct mail" módszer alkalmazásának az ügyfelek kényelmét az ügyintézés megkönnyítését szolgálja. A nyomtatványból egyértelműen kitűnik az ajánlott szolgáltatás, hiszen az két helyen is fel van tüntetve, az előlapon, "2004/2005. évi szakmai telefonkönyvbe való felvétel", valamint az Általános Szerződéses Feltételek ezt részletesen is meghatározzák, "adatok, reklám, hirdetés

közlése, amely megjelenik a www.sargaoldal.com weboldalon". Ugyanakkor hivatkozott még a felperes arra, hogy az alperes elnökhelyettesi titkársága a B-773/2000. sz ügyben hozott határozatának 1-3. oldala nem találta ugyanazon jogsérelmet a Tpv-t-be ütközőnek, hanem azt állapította meg, hogy az ajánlaton, a számlán, mind az internetes honlapon megfelelő tájékoztatás szerepel a szolgáltatás megrendelését illetően. Ezen határozatával az alperes egyértelműen kinyilvánította, hogy felperes szerződéskötési gyakorlata nem ütközik jogszabályba.

Az alperes határozatában 10.000.000.-Ft bírság megfizetésére kötelezte felperest. Ez a büntetés felperes álláspontja szerint indokolatlanul súlyos, és kirívóan aránytalan. Felperes ugyanis egy 3.000.000.-Ft-os alaptőkével rendelkező korlátolt felelősségű társaság, és így a 10.000.000.-Ft-os bírság megfizetése komoly fennakadást jelent felperes működésében.

Az alperes nyilatkozatában teljes körűen fenntartotta a határozatában foglaltakat, kérve felperes keresetének elutasítását.

A bíróság megállapította, hogy felperes keresete nem alapos.

A Tpv-t. 9.§-a szerint a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott, általános jelentése az irányadó, annak megállapításánál, hogy a tájékoztatások a fogyasztók megtévesztésére alkalmasak-e.

A Tpv-t 10 §-a értelmében tilos a fogyasztó választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszerek alkalmazása. Ilyen módszernek minősül különösen ha olyan körülményeket teremtenek, amelyek jelentősen megnehezítik az áru, illetve az ajánlat valós megítélését, más áruval vagy más ajánlattal történő tárgyyszerű összehasonlítását.

A Tpv-t 77 § (1) bekezdésének d) és f) pontja szerint az eljáró versenytanács a határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, illetve megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.

A bíróság a kiemelt rendelkezésekkel arra kíván rámutatni, hogy a gazdasági verseny szabadságának, illetve a fogyasztók döntési szabadságának mint védett jogi tárgyának az áruk, illetve szolgáltatások közötti választással összefüggésben történő védelmezése a rendeltetése

a Tpv. kiemelt rendelkezésekben idézett jogszabályi rendelkezésnek, és pedig tilalmazva, hogy a fogyasztói döntés tisztességtelen befolyásolása révén sérelmet szenvedjen a gazdasági verseny. A gazdasági versennyel összefüggésben a törvény nem engedi tisztességtelenül befolyásolni a fogyasztói döntés mechanizmusát. A versenyjogi törvényben meghatározott halás kiváltásához, illetve megállapításához nem kell, hogy a kedvezőtlen piaci hatás ténylegesen bekövetkezzen, elegendő, ha a magatartás alkalmas az ilyen hatás kiváltására. A kiemelt rendelkezésekből az is megállapítható, hogy a törvény értelmében a nyereség és vagyonszerzés céljából gazdasági tevékenységet folytató társaság által alkalmazott üzleti módszer ne korlátozza indokolatlanul a fogyasztó választási szabadságát, így különösen ne teremtsen olyan körülményeket, amelyek jelentősen megnehezítik az ajánlat valós megítélését.

A fentiekből kiindulva a bíróság megállapította, hogy felperes az ügyfélköre bővítése céljából postai úton szerződéses ajánlatokat küldött a potenciális fogyasztóinak 31.125.-Ft feltüntetésével. Az adott ajánlattal összefüggésben a bíróság az alperessel egyezően felperes érvelésével szemben azt állapította meg, hogy a felperes által alkalmazott szerződési ajánlat a figyelem felhívására nem alkalmas módon csak a fogyasztók által nem szükségszerűen észlelhető kisméretű betűkkel tartalmazta az arról való tájékoztatást, hogy "ez ajánlat és nem számla". Ebből következően alkalmas volt annak látszatát kelteni, hogy az nem ajánlat, hanem egy számla.

Helyesen mutatott rá határozatában az alperes és a bíróság is osztja, hogy a felperes által alkalmazott módszer azt eredményezte, hogy a postai küldemény ajánlott jellege rejtve maradt a fogyasztók előtt, és azt a látszatot keltette, hogy az ajánlat egy előzőleg már létrejött polgári jogviszony keretében került megküldésre. A direkt marketing eszközzel szemben támasztott követelménnyel ellentétben a felperesi postai küldemény olyan formátumot öltött, amely üzenatként azt közvetítette, hogy a felperes és a fogyasztó között a termék megismerésére, illetve megrendelésére vonatkozó párbeszéd már lezajlott és a szolgáltatás már megrendelésre került. Így teljesítendő a küldemény részét képező átutalási megbízás.

Felperes keresetében előadott érvelésére a bíróság mindenképp előtt leszögezi, hogy hatásköre és feladata a jelen perrel érintett határozat olyan szempontú felülvizsgálatára terjed ki, hogy az sért-e jogszabályt, vagy sem a felperes által előadott körben. Ebből következően a bíróság

nem vizsgálta a felperes által a keresetében behivatkozott és mellékletként csatolt B-773/2004. számú határozat jogszerűségét.

Nem osztotta a bíróság továbbá a felperesnek a keresetében előadott azon érvelését sem, mely szerint nem tekinthető számlának a felperes ajánlata, tekintettel arra, hogy a hátoldalán feltüntetésre került az általános szerződési feltétel, amely megfelel a Ptk 205 § (3) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezésnek, és a felperes a nyomtatvány megküldésével lehetőséget teremtett arra, hogy a fél az általános szerződéses feltételek tartalmát megismerje. Felperes kereseti érvelésére a bíróság azt tartja szükségesnek kiemelni, hogy a TpvT kiemelt rendelkezésekben hivatkozott jogszabályi rendelkezéséből következően nem feltétele a jogsértés megállapítása alapjául, hogy a megtévesztésre alkalmas tájékoztatással ténylegesen számla kerüljön megküldésre, hanem a jogsérelem megállapításához elegendő, hogy ha az ajánlat annak látszatát kelti, hogy az már egy korábban megkötött szerződés alapján kibocsátott számla.

Mint arra a bíróság már utalt, a versenyjogi relevancia megállapításához nem kell, hogy a kedvező piaci hatás ténylegesen bekövetkezzen, elegendő, ha a felperes által kifejtett magatartás (perbeli tényállásra vonatkoztatva a fogyasztóknak megküldött szerződéses ajánlat) magatartás alkalmas legyen az ilyen hatás kiváltására.

A felperes hivatkozott még keresetében arra; hogy az alperes a határozatának 30. pontjában mellőzte az általa már a versenyfelügyeleti eljárás során is csatolt külföldi ítéletek minősítését. Márpedig ezen ítéletek azt hivatottak felperesi álláspont szerint alátámasztani, hogy az Európai Unió hatékony fogyasztóvédelmi rendszer kiépítése mellett nagyobb felelősséget vár el a fogyasztótól. Miután mindhárom ítélet lényegében azonos a tekintetben, hogy az élethivatásszerűen üzleti tevékenységet folytató fogyasztótól elvárható a hozzájuk beérkezett dokumentumok figyelmes elolvasása.

A felperes érvelésére a bíróság kiemeli, hogy nem ismert teljes egészében a bíróság számára a felperes által csatolt ítéletek tényállása, azt csak a kiemelt szövegrész tekintetében tudta megvizsgálni, azonban ezzel összefüggésben azt állapította meg, hogy nem mond ellent az alperesi határozat a csatolt ítéletekből kiemelt megfogalmazásnak. Természetesen a fogyasztóktól is elvárható a hozzájuk beérkező dokumentumok figyelmes elolvasása, azonban ez a felperesi érvelésével ellentétben a bíróság álláspontja szerint nem mentesíti a

vállalkozást (felperest) attól a törvényi rendelkezésben megfogalmazott követelmény alól, hogy ne teremtsen olyan körülményeket, amelyek jelentősen megnehezítik az ajánlat valós megítélését. Márpedig felperes esetében ez valósult meg, felperes ezt mindenképpen megvalósította. A fogyasztó választási szabadsága indokolatlanul korlátozódik az által, ha a tisztességes tájékoztatás helyett követelmény az ésszerűen eljáró fogyasztóval szemben is, hogy tüzetesen ellenőrizze a felperes küldeményeit, tájékoztatásait. Nem háríthatóak a felperessel szemben elvárt versenyjogi követelmények a fogyasztóra. Ez alól egyébként az sem mentesíti a felperest, hogy az ajánlatokat kizárólag gazdasági társaságok részére küldte meg és nem átlagos magánszemély fogyasztónak.

Miután az ajánlat közzétételével a versenysérelem megvalósult, erre való tekintettel az elmarasztalást nem lehet mellőzni arra tekintettel, hogy az egyéb helyen, pld. interneten is megtekinthető.

Felperes bíróság összegével összefüggő kereseti érvelésére a bíróság kiemeli, hogy a Tpv 78 §-ának rendelkezése folytán a jogsértő magatartás objektív következménye lehet a bíróság kiszabása. A bíróság mértékénél figyelembe veendő enyhítő, illetve súlyosbító körülményeket a törvény 78 § (2) bekezdése határozza meg. Az alkalmazott bíróság mértékének alapjául szolgáló mérlegelési szempontokat az alperesi határozat tartalmazza, és pedig annak 33. pontja. A mérlegelés felülvizsgálatára a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság abban az esetben jogosult, ha a mérlegelés nem helytálló tényeken, vagy azok kirívóan okszerűtlen mérlegelésén alapul. Felperes azonban egyáltalán nem jelölte meg a mérlegelés jogellenességének mibenlétét, annak ugyanis az általa hivatkozott 3.000.000.-Ft-os alaptőke nem minősülhet. Ezért a bíróság kereseti kérelmét e körben is elutasította.

Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy az alperes jogszerű határozatot hozott, amely nem jogszabálysértő a felperes által kifogásolt körben.

A bíróság felperes keresetét teljes egészében a Pp 339 § (1) bekezdése alapján elutasította.

Az alperes perköltséget nem igényelt, ezért a bíróságnak arról rendelkeznie nem kellett.

Felperes keresetlevelén az illeték összegét hiánytalanul leróta, ezért arról rendelkezni nem kellett.

A fellebbezés lehetőségét a Pp. 340.§ (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2008. június 6.

Jogerős: 2008. július 7.